

Handläggare: Andreas Thorstensson
Telefon: 08-508 24 552

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2012-06-14

Förslag till organisatorisk placering av heminstruktörer

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och
översänder det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Carina Braun
Tf, stadsdelsdirektör

Andreas Thorstensson
avdelningschef

Sammanfattning

I stadsdelsnämnderna finns det heminstruktörer som ger råd och stöd till personer som har syn- och/eller hörselnedsättningar. Heminstruktörernas uppdrag kan skilja sig åt i stadsdelsnämnderna, bland annat har vissa stadsdelsnämnder en gräns på 20 år och andra på 65 år för stöd av heminstruktör. Utöver heminstruktörsuppgifter kan även andra arbetsuppgifter ingå.

Stadsledningskontoret föreslår att funktionen heminstruktör organiseras i tre regioner, en för innerstaden, en för västra staden och en för södra staden. Omräknat i heltidstjänster finns det 11 tjänster som arbetar med heminstruktörsuppgifter. I utgångsläget beräknas tre tjänster till västra staden och fyra tjänster vardera till innerstaden och södra staden. Syftet är bland annat att ge möjligheter till ökad specialisering för heminstruktörerna och till ökad samsyn inom staden. Heminstruktörerna ska arbeta med personer från 20 år.

Förvaltningen tycker det är viktigt att personer med syn- och/eller hörselnedsättningar ges samma möjligheter till stöd och hjälp av heminstruktör oavsett var de bor. Förvaltningen föreslår en indelning i fyra regioner där Västra

Söderort blir en region, vilket är samma indelning som föreslås för MAS/MAR organisationen och som finns i andra sammanhang för regionsamverkan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för omsorg om äldre och funktionsnedsatta. De fackliga organisationerna informeras vid avdelningens samverkansgrupp den 7 juni 2012 och förvaltningsgruppen samma dag. Rådet för funktionshinderfrågor informerades genom ordföranden den 29 maj samt pensionärsrådet den 7 juni.

Bakgrund

En remiss har inkommit till stadsdelsnämnden från stadsledningskontoret om förslag till organisatorisk placering av stadsdelsnämndernas heminstruktörer. Svar ska lämnas senast den 29 juni 2012 till kommunstyrelsen.

2011 fanns det närmare 14 000 medlemmar i Synskadades riksförbund (SRF). Av de synskadade är cirka 80 procent över 65 år och 60 procent av dessa har blivit synskadade först som äldre. Det finns cirka 60 000 hörselskadade i Stockholms stad varav drygt hälften är under 65 år. Personer över 80 år har det största behovet av stöd.

Heminstruktör har till uppgift att ge hjälp till självhjälp och stödja förmågan hos personer med syn- och/eller hörselskador att klara eget boende och i övrigt leva ett så normalt liv som möjligt.

Heminstruktörerna arbetar bland annat med att

- lära ut och träna användande av syn- och hörselhjälpmedel,
- träna orientering i hemmet och i närmiljön,
- träna och stödja till ett mer aktivt liv i hemmet och i den dagliga livsföringen,
- informera om olika hjälpmedel som finns för egenköp eller för förskrivning till personer med syn- och hörselskador,
- informera anhöriga om hur man underlättar kontakten med syn- och hörselskadade,
- vara behjälplig vid fel på hörapparat och andra hörhjälpmedel,
- vara behjälplig vid kontakt med öronläkare, hörselklinik, ögonläkare och syncentral och

- utbilda personal i skötsel av hörapparater, bemötande samt hur man underlättar kontakten med syn- och hörselskadade.

Heminstruktörernas arbetsuppgifter skiljer sig åt mellan stadsdelsnämnderna, bl.a. ger vissa stadsdelsnämnder stöd av heminstruktör till personer från 20 år med andra ger stöd från 65. Heminstruktörsuppgifter kan även andra arbetsuppgifter, som vanligen inte ingår i heminstruktörsuppdraget.

Stadsledningskontoret har därför på uppdrag av kommunstyrelsen utrett heminstruktörsrollen, som redovisas nedan. Se även bilaga 1.

Stadsledningskontoret förslag

Stadsledningskontoret föreslår att funktionen heminstruktör organiseras i tre regioner.

- Västra staden – Stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby och Bromma.
- Innerstaden – Stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm och Södermalm.
- Södra staden – Stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck, Farsta, Älvsjö, Hägersten-Liljeholmen och Skärholmen.

Argumenten för regioner är att

- det ger möjligheter till en ökad specialisering bland heminstruktörer,
- förslaget ger en bra kompromiss mellan att en viss lokalkännedom finns kvar men möjligheter till ett kollegialt samarbete och utbyte ändå sker,
- den höga graden av ensamarbete försvinner, med ett tätare samarbete mellan heminstruktörerna bör en ökad samsyn inom staden vara möjlig. Det är dock viktigt att de tre regionerna har ett gemensamt nätverk för att samsynen ska vara heltäckande samt
- det är lättare för en grupp av anställda att vara en fungerande part mot landstinget.

För att samma rättigheter till insatser ska gälla oavsett vilken stadsdelsnämnd man bor i föreslås att åldersgränsen 20 år gäller i hela staden. Heminstruktörerna ska inom varje region arbeta både med personer med hörsel- och/eller synnedsättningar. Personer i eget boende ska prioriteras. Dessa personer har i regel

SKÄRHOLMENS STADSDELSFÖRVALTNING

OMSORG OM ÄLDRE OCH PERSONER MED
FUNKTIONSNEDSÄTTNING

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 1.5.1/302-2012
SID 4 (5)
2012-05-29

mindre tillgång till personal som kan vara till hjälp och stöd för dem. Heminstruktörernas arbetsuppgifter inom särskilda boendeformer ska huvudsakligen vara av utbildnings- och informationskaraktär. Dokumentationen ska vara enhetlig i de tre regionerna.

Stadsledningskontoret föreslår att de tre nämnder som får personalansvaret för heminstruktörerna får i uppdrag att utforma gemensamma arbetssätt för gruppen samt att den nya organisationen i samarbete med Socialnämnden ser över de aktuella riktlinjerna för heminstruktörerna.

Organisation

I dagsläget finns, omräknat i heltidstjänster, 13 tjänster som heminstruktörer. Heminstruktörerna har i vissa fall andra uppgifter än vad som ingår i heminstruktörsuppdraget. Denna del av tjänsterna ska finnas kvar på respektive stadsdelsnämnd. Omräknat i heltidstjänster kvarstår 11 tjänster som arbetar med heminstruktörsuppgifter. I utgångsläget beräknas tre tjänster till västra staden och fyra tjänster vardera till innerstaden och södra staden. Detta är beräknat utefter den aktuella storleken på stadsdelsnämndernas äldreomsorg. Om dessa förhållanden ändras kan det finnas behov av att justera antalet tjänster. Heminstruktörerna är anställda av en stadsdelsnämnd i varje region och som då också har personalansvar för dessa personer. Varje region beslutar vilken nämnd i regionen som är mest lämpad att innefatta heminstruktörerna i sin organisation.

Personal

Bemanningen av de elva tjänsterna kommer att ske genom internrekrytering av de befintliga heminstruktörerna i Stockholms stad. Extern rekrytering kommer endast att ske om antalet sökande understiger antalet utannonserade tjänster.

Ekonomi

Den totala kostnaden för heminstruktörerna uppgår till drygt 5 mnkr. De tre stadsdelsnämnder som får ansvar för heminstruktörer debiterar övriga nämnder. Andelen som varje nämnd ska betala bör det första året utgå ifrån den andel äldreomsorg som respektive nämnd har av regionens total. Dessa siffror kan hämtas från det aktuella årets budget för verksamhetsområdet äldreomsorg. Kommande år är regionerna fria att komma överens om annan debiteringsgrund,

till exempel kan antalet ärenden för heminstruktörerna per nämnd användas som ett underlag.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Skärholmens stadsdelsnämnd har en heminstruktör, som bl.a. erbjuder hembesök med individuell träning, rådgivning, information samt stöd vid kontakt med syn- och hörselkliniker. Heminstruktören i Skärholmen genomför besök till personer från 65 år oavsett boendeform. Omsorgspersonal ges utbildning i basal hantering av syn- och hörselhjälpmedel samt i bemötande av personer med syn- och/eller hörselnedsättningar. Heminstruktören gör även andra arbetsuppgifter såsom att delta i stadsdelens aktivitetscenter för äldre där man möter äldre och personal.

Förvaltningen tycker det är viktigt att det finns en likställighet i staden, så att personer med syn- och/eller hörselnedsättningar ges samma möjligheter till stöd och hjälp av heminstruktör oavsett var de bor. Utifrån detta perspektiv kan förvaltningen tycka att det finns en viss fördel med en regionalisering.

För att kunna arbeta effektivt behöver heminstruktörerna också ha en viss närhet till brukarna. Förvaltningen föreslår en indelning i fyra regioner där Västra Söderort blir en region, vilket är samma indelning som föreslås för stadens organisation av medicinskt ansvariga sjuksköterskor och medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAS/MAR) och som finns i andra sammanhang för samverkan i regionen.

Bilaga

Förslag till organisatorisk placering av heminstruktörer, remiss från kommunstyrelsen.